El Col·loqui Benjamin alerta de l'ús pervers de la memòria en temps de crisi

El conseller Raül Romeva va inaugurar ahir la primera jornada a la Facultat de Lletres de Girona
Les sessions es desplacen avui a Portbou

El conseller Romeva, al mig, amb Maximiliano Fuentes i Jordi Font, a la dreta Foto: UDG.

Fer memòria tot sovint és un exercici paorós si, com ahir durant la primera conferència del Col·loqui Walter Benjamin a la Facultat de Lletres de Girona, acaba prostrant els oients a les cadires, tement que d'un moment a l'altre pugui perfectament irrompre a la sala un escamot de les Waffen-SS. Perquè el report que va oferir l'historiador Robert Gerwarth, de l'University College de Dublín, del malestar creixent que es va estendre per tot Europa entre les dues guerres mundials s'assemblava de manera massa inquietant al panorama de crisis manifestes, aliances velades i extremismes impúdics del món present perquè no calgués ni tan sols fer explícita la comparació. El també historiador Jordi Guixé, en canvi, va presentar una lectura de la memòria potser encara més pertorbadora posant-la en relació amb l'ús polític que en fa la comunitat europea, per a la qual la institucionalització del record ha esdevingut més aviat una reacció a la crisi del projecte comunitari, persuadida que "criminalitzar el passat és una via de beatificació del present". Guixé, que va avançar la seva intervenció en el col·loqui, prevista per avui a Portbou, per l'absència de Stathis Kalyvas, de la Universitat de Yale, va posar en evidència que s'ha instaurat una "bona memòria" per respondre als dictats d'allò políticament correcte, mentre s'amaga per exemple la vergonya colonial per continuar "mostrant Europa com un oasi d'estabilitat enfront del seu passat violent". Hipnotitzada per la seva pròpia retòrica, que d'altra banda és incapaç de donar resposta als conflictes d'avui mateix, la Unió Europea promou una "unicitat de narratives memorials entre el nazisme i l'estalinisme que en la pràctica significa una equiparació entre diferents categories de víctimes", va observar Guixé, que va recordar dos exemples de com aquesta Europa desterra impunement dels relats oficials el seu "passat col·laboracionista": la croada que el govern polonès va emprendre contra l'historiador Jan Tomasz Gross pel seu llibre Veïns, en el qual denunciava la incòmoda implicació dels polonesos en la matança de jueus de 1941, i l'ambivalència amb què els letons commemoren l'alliberament del jou soviètic justificant la seva col·laboració amb els nazis en l'execució de milers de jueus en el fet que "molts eren també comunistes".

El Col·loqui Walter Benjamin, dedicat aquest any a Les guerres civils a l'època contemporània, va ser inaugurat pel conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, Raül Romeva, i avui es desplaçarà al centre cívic de Ca l'Herrero, a Portbou, on al migdia (13.30 h) hi haurà el tradicional homenatge a Benjamin al cementiri on va ser enterrat el 1940.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 01-10-2016 Pàgina 20

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1008742-el-colmloqui-benjamin-alerta-de-lus-pervers-de-la-memoria-

en-temps-de-crisi.html